

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingförstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Inkoon kunta
Tekninen lautakunta
PL 6
10211 Inkoo
inga@inga.fi

Asia: Mielipide Inkoon strategisen yleiskaavan valmisteluaineistosta

Mielipiteen lausuu Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingförstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry (rek.nro 116.353, 2186 jäsentä vuoden 2012 alussa). Tringa ry:n tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdysseitinä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä- Uudellamaalla).

Tringa ry kiittää mielipiteelle myönnetystä lisäajasta. Yhdistys on tutustunut Inkoon strategisen yleiskaavan valmisteluaineistoon ja lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Yleistä

Yleiskaavatyössä on pyritty turvamaan kaava-alueen luontoarvoja. Tästä kertoo se, että kaavaluonnoksen selostuksen (19.10.2012) mukaan tiedossa olleiden valtakunnallisten ja seudullisten luontoalueiden ympärille on mitoituksissa huomioitu suojavyöhyke ja myös laajat metsäalueet sekä suuremmat suo- ja kallioalueet ovat selostuksen mukaan rajoittaneet rakentamista.

Hyvistä pyrkimyksistä huolimatta luontoarvojen huomioimisessa on myös vakavia puutteita. Kunnan luonto- ja linnustaselvitys (Naturinventering i Ingå, Kristoffer Bondestam & Thomas Bonn, Västra Nylands regionplansförbund 1993 ja Inkoon linnustaselvitys 1993, Juha Laaksonen & Pekka Rusanen) ovat lähes kahdenkymmen vuoden takaa ja selvitysten täydennykset (Skult, 2001) jo yli 10 vuotta vanhoja. Myös tiedossa olevien seudullisten luontoarvojen huomioimisessa on puutteita.

Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden huomioiminen

Tringa on laatinut vuonna 2010 Uudenmaan liiton aloitteesta maakuntakaavatyötä varten *“Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla”*-selvityksen. Inkoosta löydettiin selvityksessä seitsemän maakunnallisesti tärkeää ja neljä lähes maakunnallisesti tärkeää lintualueita. Näistä seitsemän sijaitsee kokonaan tai osittain Inkoon strategisen yleiskaavan alueella.

Kopparnäs Valtakunnallisesti huomionarvoinen kangaskiurukeskittymä täyttää lintudirektiivin 4 artiklan kriteerit erityissuojelualueelle. Alue on myös maakunnallisesti merkittävä kehrääjälle ja edustava kohde pikkutikalle sekä yksi Uudenmaan vähäisistä säännöllisistä kuhankeittäjäpaikoista. Suurin osa kohteesta sijaitsee sisäsaariston yleiskaavan alueella, mutta tärkeän lintualueen rajaus ulottuu Kopparnäsin VR-aluevarauksen pohjoispuolen MY-alueelle, nyt kyseessä olevan yleiskaavaluonnoksen alueelle.

Kopparnäsin luontoarvojen (mm. metsäkanalinnut) säilymisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää myös säilyttää Siuntion rajaa pitkin kulkeva metsäinen yhteys pohjoiseen Meiko-Lapträsketin metsämantereelle. Metsäinen yhteys on jo nykyisellään vaarallisen repaileinen.

Karjaan järvialue Merkittävä sääksen ja kuikan keskittymä. Alueella monipuolisesti myös muita kosteikkolintuja. Inkoon puolelta kohteeseen kuuluu Marsjön, Brukträsket ja Lomträsket sekä osa Källträsketistä. Karjaan järvialue on myös valtakunnallisesti tärkeä FINIBA-alue kuikalle. Järvien rannoille sijoitetut asuin- ja loma-asuntoaluevaraukset uhkaavat järvien linnustollista merkitystä.

Fagervik Ruukkialueen läpi virtaava joki on Uudenmaan merkittävimpiä koskikaran talvehtimispaikkoja. Kaavaluonnoksessa jokea ei ole erikseen osoitettu.

Degerbyn pellot Tärkeä levähdysalue hanhille keväisin. Lintujen suosima alue vaihtelee vuosittain jonkin verran. Osa-alueet sijoittuvat kaavan koillisosan MA-alueelle.

Djupträsk Tärkeä pesimäpaikka mustakurkku-uikulle. Järven rannat osoitettu MY-alueiksi ja sen pohjoispuolelle on sijoitettu kaksi varausta rakentamiselle. Järven lähivaluma-alueelle ei tulisi sijoittaa enempää rakentamista sen rehevöittävän vaikutuksen vuoksi. Mainitut rakentamisvaraukset tulisi poistaa tai siirtää pohjoisemmaksi.

Kyrkfjärden Uudenmaan tärkeimpiä tukkasotkan loppusyksyn levähdyskohteita. Ei sijaitse kokonaan kaava-alueella.

Stormossen (Innanbäck) Alueella on vahva teerikanta ja suolla pesii vaateliaita kosteikkolintuja. Kaavassa Stormossen on osoitettu Natura ja MY-alueeksi.

Nykyiset kaavamerkinnät, joille mainitut tärkeät lintualueet osuvat, eivät riitä turvaamaan alueiden linnuston säilymistä. MA ja MY merkinnöissä ongelmallista on merkintöihin liittyvien kaavamääräysten mahdollistama hajarakentaminen. MY-merkinnässä linnustoarvoja uhkaa myös merkinnän sallima metsätalous. MY-merkintään liittyvä määräys, jonka mukaan alueelle sijoittuva rakentaminen tulee pyrkiä sijoittamaan olevan asutuksen yhteyteen tai olemassa olevien teiden varteen ei riitä ohjaamaan hajarakentamista niin, että linnustoarvojen säilymisestä voitaisiin varmistua.

Mainitut lintualueet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta "hot spot"-alueita ja tulee ne tulella huomioida kaavoituksessa. Tringa ry esittääkin, että kangaskiurulle tärkeä alue sekä edellä mainitut maakunnallisesti tärkeät ja lähes maakunnallisesti tärkeät lintualueet osoitetaan kaavassa luomerkinnällä, johon liittyvä kaavamääräys velvoittaa huomioimaan alueiden erityiset luontoarvot yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa. Myös näiden alueiden ympärille tulisi mitoituksessa huomioida suojavyöhyke.

Helsingissä 14. päivänä joulukuuta 2012
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Lähteet:

Ellermaa, M. (2010): Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla.
Tringa 37. - 38.